

สัปดาห์นมแม่โลก 2555 (World Breastfeeding Week 2012) Understand the Past: Planning the Future

ข้อมูล เผยแพร่ WBW 2012 TV channel 9 วันที่ 14 ส.ค. 2555

เป็นสัปดาห์ที่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก ร่วมกันรณรงค์การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่พร้อมกัน กำหนดเป็นสัปดาห์แรกของ เดือน สิงหาคม (วันที่ 1-7 สิงหาคม) ของทุกปี สำหรับปีนี้ คำขวัญ การรณรงค์ คือ Understand the Past: Planning the Future ความหมายเป็นไทย ก็คือ บทเรียนในอดีต นำสู่การวางแผนที่ดีในอนาคต ผู้กำหนดทิศทางรณรงค์คือ องค์การพันธมิตรนมแม่โลก (WABA - World Alliance for Breastfeeding Action) และมีประเทศสมาชิกร่วมเฉลิมฉลอง ประมาณ 177 ประเทศ ทั่วโลก ปีนี้จัดมาเป็นปีที่ 20

เป็นที่ทราบกันดีว่า ถ้าทารกได้กินนมแม่อย่างถูกต้อง คือ กินตั้งแต่ แรกเกิด กินนมแม่อย่างเดียวล้วนๆ ไม่กินแม่แต่น้ำ หรืออาหารอื่น 6 เดือนเต็ม แล้วต่อกด้วย นมแม่ ร่วมกับอาหารเสริมตามวัยจนถึงอายุ 2 ปี และแม่มีสุขภาพแข็งแรงได้รับอาหารเพียงพอทารก จะมีต้นทุนสุขภาพที่ดี ทั้ง กาย ใจ สมอง

ปัจจุบันฯ แม่ เริ่มมีความเข้าใจ และอยากเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ แต่ หลากๆ คน หลากๆ สถานการณ์ ก็ทำให้แม่ไม่สามารถให้นมแม่ได้ คำขวัญ ปีนี้ที่เริ่มด้วย Understand the Past ก็ต้องการสื่อว่า 20 ปีที่แล้ว ที่ WABA เริ่มรณรงค์ให้มีการจัดตั้ง รพ. สายสัมพันธ์แม่ลูก บุคลากร จะรู้วิธีการว่าต้องทำตามบันได 10 ขั้น เด็กไทยก็จะได้กินนมแม่ และ อีก 10 ปีต่อมา องค์การ UNICEF ได้ ประกาศนโยบายว่า ทารกควรกินนมแม่อย่างเดียวล้วนๆ 6 เดือน แทน 4 เดือน และให้กิน นมแม่ ควบคู่กับอาหารอื่นต่อถึงอายุ 2 ปี

เราเข้าใจ The past ว่า วิธีการมีแล้ว แต่ทำไมเด็กไทยยังได้กินนมแม่น้อย ข้อมูลล่าสุด เฉพาะการกินนมแม่อย่างเดียวย ถึง 6 เดือน มีเพียง ร้อยละ 29 (ถึงแม้จะดีขึ้น ก็ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยของโลก)

1. Understand the Past

สาเหตุที่ทำให้เด็กไทยไม่ได้กินนมแม่ มีมากมาย ที่เด่นๆ คือ

1. ไม่ได้ดูนมแม่ ตั้งแต่ แรกคลอด มีการนำน้ำ หรือ นมผสมมาให้ก่อน มีการแยกแม่แยกลูก โดยไม่จำเป็น
2. เมื่อแม่เกิดปัญหา โดยเฉพาะใน ระยะ 2 สัปดาห์แรก ไม่รู้จะปรึกษาใคร ลูกกินนมแม่ไม่ได้ ก็ นำนมผสมมาให้

3. มีการโฆษณา โดยนำนมผสมมาให้ใน รพ. การเยี่ยมคลอด หรือ บางที่แฝงมาในการจัดห้องเรียนแม่ สอนว่านมแม่ดี แต่ถ้ากินไม่ได้ ให้ใช้นมผสม ที่บริษัทเป็นเจ้าของ
4. การรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น แม่กินยา ที่ไม่จำเป็นต้องหยุดนมแม่ก็ให้หยุด เช่น ยาแก้หวัด ยาแก้ อักเสบ ฟ้าื่น ๆ เช่น amoxy หรือลูกถ่ายบ่อย แม่ก็ให้หยุดกินนมแม่ เพราะคิดว่าทำให้ท้องเสีย
5. แม่ทำงาน

เป้าหมายของโลก ตามมติที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ ครั้งที่ 65 ภายใน ค.ศ. 2025 เด็กทั่วโลก ซึ่งเกิดปีละประมาณ 136.7 ล้านคน ต้องได้นมแม่อย่างเดียว 6 เดือน ให้ได้ร้อยละ 50 ปัจจุบัน อยู่ที่ ร้อยละ 32.6 ข้อมูลของประเทศเรา ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลกอยู่ที่ ร้อยละ 29

2. Planning the Future

เป็นความท้าทาย เป็นอย่างยิ่ง ว่าในอนาคต เราจะจัดขบวนการอย่างไร

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรง มีพระราชเสาวนีย์ใน เรื่องนมแม่ เมื่อครั้งเสด็จพระราชทานอนุปริญาบัตรแก่นักศึกษาที่สำเร็จวิชาพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย เมื่อปี พ.ศ. 2511 ความว่า....

"เมื่ออยู่สมัยหนึ่งที่สตรีทั่วโลกพากันคิดว่า การอยู่บ้านเลี้ยงลูกเป็นการกระทำที่ล้าสมัยและไม่สำคัญ จึงเป็นเหตุให้โลกเราทุกวันนี้ประสบปัญหาเรื่องอาชญากรรมวัยรุ่น และคนที่ขมขื่นเกลียดโลก ถ้าผู้เป็นมารดา และครอบครัวเห็นว่าการอบรมลูกให้มีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์นั้นสำคัญ เด็กเหล่านั้นเมื่อเติบโตขึ้นก็จะเป็นพลเมืองดี เป็นกำลังที่เข้มแข็งของประเทศชาติต่อไป ตลอดเวลาสตรีไทยเราตระหนักดีในความรับผิดชอบที่สำคัญยิ่งข้อนี้ จึงไม่ชวนชวายที่จะเรียกร่องสิทธิเสมอภาคกับบุรุษโดยถือว่าตนมีส่วนร่วมในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่บ้านเมืองอยู่แล้วตลอดมา"

ตามพระราชประเพณีโบราณ เมื่อแรกที่พระราชโอรสพระราชธิดาประสูติ จะต้องมีสตรีสูงศักดิ์เป็นผู้เบิกพระโอษฐ์ คือ ถวายนมให้ทรงดูดก่อน แล้วจึงให้พระนมหรือนางนมถวายนมให้เสวย ประเพณีนี้ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงรัชกาลที่ 6

แต่สำหรับ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถแล้ว ไม่ทรงโปรดที่จะปฏิบัติพระองค์เยี่ยงแม่สมัยใหม่ที่ไม่ชอบให้ลูกน้อยรับประทานนมของตนเอง เพราะเกรงสุขภาพและความงามจะเสื่อมถอยตามความเชื่อ **สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงนำหลักการแพทย์สมัยใหม่ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่ว่า "ไม่มีอาหารใดวิเศษยิ่งไปกว่านมมารดา"**

ด้วยเหตุนี้สมเด็จพระเจ้าฟ้าทุกพระองค์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงได้เสวยอาหารที่วิเศษสุดจากแม่ของพระองค์ตั้งแต่แรกประสูติ

และในโอกาสต่อมา สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารฯ ก็ได้ทรงประทาน โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว เพื่อให้มีขบวนการเลี้ยงดูเด็ก เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และพระราชทาน คำขวัญว่า **“นมแม่คือหยดแรกของสายใยรักแห่งครอบครัว”**

ณ วันนี้ เป็นที่ประจักษ์ว่า การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นเรื่องสำคัญ เป็นเรื่องที่มีการยอมรับอย่างกว้างขวาง แต่จะอย่างไร ให้เด็กไทยได้กินนมแม่ เป็นความท้าทายในอนาคตที่ต้องการ การช่วยเหลือของระบบสาธารณสุข ความรู้ความเข้าใจของบุคลากร และประชาชน ในการช่วยให้เด็กไทยได้กินนมแม่ มีเรื่องดีๆ ที่เกิดขึ้นในระยะนี้ ที่จะช่วยให้ ในอนาคต การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จะดีขึ้น คือ

- แม่ลาคลอดบุตรครั้งหนึ่งได้ 90 วัน ได้รับเงินเดือน และลาต่อได้อีกรวมไม่เกิน 150 วัน (90 วัน + 60 วัน) โดยไม่ได้รับเงินเดือนส่วนที่ลาต่อ 60 วัน
- พ่อลาดูแลภรรยาและลูก ติดต่อกันได้ไม่เกิน 15 วันทำการ โดยต้องลาภายใน ระยะเวลา 30 วันหลัง ภรรยาคลอด
 - หญิงระยะให้นมลูกมีสิทธิหยุดพักจากงานเพื่อให้นมลูก โดยรวมคิดเป็นเวลาพักให้นมลูก ประมาณ 1 ชม. 30 นาที ต่อวัน
 - สถานประกอบการควรให้การสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เช่น จัดพื้นที่ หรือมุมนมแม่ อย่างเป็นทางการโดยเฉพาะ และจัดให้มีสถานรับเลี้ยงเด็กเล็ก
- หลักเกณฑ์การตลาด ห้ามโฆษณา นมผสม หรืออาหารอื่น ที่ใช้เลี้ยงทารกอายุแรกเกิด ถึง 2 ปี
- ปรีกษา เรื่องนมแม่ คลินิกนมแม่ โรงพยาบาลใกล้บ้าน
- คลังข้อมูลและสื่อดิจิทัล <http://breastfeedinglib.saiyairak.com/>
- เว็บไซต์นมแม่ www.thaibreastfeeding.org

มติคณะรัฐมนตรีลำดับที่ 16 ประกาศ ณ วันที่ 7 สิงหาคม

มาตรการกำกับดูแลเกี่ยวกับการทำการตลาดและการโฆษณาสำหรับเด็ก

มติ ครม. กล่าวว่าสถานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขทุกแห่งไม่ควร :

- ไม่ควรส่งเสริมหรืออนุญาตให้มีกิจกรรมด้านการขายและการตลาดทุกด้านที่ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์อาหารทดแทนนมแม่และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ขวดนม จุกนม ไม่ควรแสดงผลิตภัณฑ์และสื่อที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ ยกเว้นสื่อที่ได้รับอนุญาต
- ไม่ควรมีการสาธิต หรืออนุญาตให้มีการสาธิตการใช้นมดัดแปลงสำหรับทารกและอาหารทารก โดยบริษัท ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้จำหน่าย
- ไม่ควรรับบริจาค หรือรับการสนับสนุนใด ๆ ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารทารกและเด็กเล็ก รวมทั้งการใช้เครื่องมือสิ่งของอื่น ๆ ที่ใส่ชื่อ เครื่องหมายบริษัท หรือสื่อใดๆ ที่เกี่ยวข้องที่สื่อความหมายถึงผลิตภัณฑ์เหล่านี้
- นอกจากนั้นมติ ครม. ยังขอให้บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข “ปกป้อง ส่งเสริม สนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่” และไม่ควรเป็นตัวแทนของผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายอาหารทดแทนนมแม่ และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

การโฆษณาและการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์อาหารทดแทนนมแม่ในสถานบริการสุขภาพต่างๆ นับเป็นการละเมิดหลักเกณฑ์สากลว่าด้วยการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (International Code of Breast-milk substitutes) ซึ่งเป็นมติในการประชุมสมัชชาสุขภาพโลกในปี 2524 เพื่อรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับทารกและความเสี่ยงต่างๆ ของการให้นมทารกอย่างไม่ถูกวิธี ตลอดจนการใช้อาหารทดแทนนมแม่อย่างไม่จำเป็นและไม่เหมาะสม

การศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์แสดงให้เห็นว่า การใช้อาหารทดแทนนมแม่อาจทำให้เกิดการตายในเด็กแรกเกิดมากขึ้น การเจริญเติบโตและภาวะโภชนาการแย่งลง รวมทั้งทำให้การพัฒนาทางสมองและการเรียนรู้ต่ำลงด้วย นอกจากนี้การเลี้ยงทารกด้วยนมผสมยังขัดขวางสายสัมพันธ์ระหว่างแม่ลูก ทั้งยังจะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่จะเป็นโรคภัยเรื้อรังในภายหลัง เช่น โรคหัวใจ เบาหวาน มะเร็งบางชนิดและโรคอ้วน นอกจากนี้นมผงสำหรับเลี้ยงทารกไม่ใช่ผลิตภัณฑ์ปลอดเชื้อและมีสิ่งปนเปื้อนได้ง่าย นับตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา มีการเรียกคืนนมผงสำหรับเลี้ยงทารกมากกว่า 70 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ในประเทศอุตสาหกรรม

มติคณะรัฐมนตรีนี้จะช่วยหยุดยั้งการกระทำเช่นนั้นได้เป็นสิ่งควรชื่นชม และเป็นก้าวสำคัญก้าวแรกที่จะมุ่งไปสู่การเริ่มต้นของชีวิตที่ดีที่สุดสำหรับเด็กทุกคนในประเทศไทย

องค์การ UNICEF และ องค์การอนามัยโลก ได้ ให้ข่าวเรื่องนี้ เมื่อวันที่ 10 ส.ค. ที่ผ่านมา

ภาคผนวก (รายละเอียดด้านวิชาการ)

แนะนำสัปดาห์นมแม่โลก

World Alliance for Breastfeeding Actions (WABA) หรือ องค์การพันธมิตรโลกเพื่อการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (WABA) ถือกำเนิดในปี 1991 ตามปฏิญญา Innocenti Declaration (1990) เพื่อป้องกันส่งเสริม และสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทั่วโลก อันจะช่วยลดอัตราการเจ็บป่วยและอัตราตายของมารดาและทารก มีแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ที่จะช่วยรณรงค์ส่งเสริม ผนึกกำลังสร้างความแข็งแกร่งให้แก่การขับเคลื่อนเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในทุกสังคมทั่วโลก คือ “การจัดเฉลิมฉลองสัปดาห์นมแม่โลก หรือ World Breastfeeding Week” ทุกๆ วันที่ 1 - 7 สิงหาคม ของทุกปี เป็นการจัดพร้อมกันมากกว่า 177 ประเทศทั่วโลก ร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ได้แก่ UNICEF, WHO, FAO และ IPA เริ่มจัดเป็นครั้งแรกตั้งแต่นั้นปี 1992 เป็นต้นมา โดยมีคำขวัญรณรงค์เรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในแต่ละปีดังนี้

- 1992 Baby-Friendly Hospital Initiative (BFHI)
- 1993 Mother-Friendly Workplace Initiative (MFWI)
- 1994 Protect Breastfeeding: Making the Code Work
- 1995 Breastfeeding: Empowering Women
- 1996 Breastfeeding: A Community Responsibility
- 1997 Breastfeeding: Nature's Way
- 1998 Breastfeeding: The Best Investment
- 1999 Breastfeeding: Education for Life
- 2000 Breastfeeding: It's Your Right
- 2001 Breastfeeding in the Information Age
- 2002 Breastfeeding: Healthy Mothers and Healthy Babies
- 2003 Breastfeeding in a Globalised World for Peace and Justice
- 2004 Exclusive Breastfeeding: The Gold Standard - Safe, Sound, Sustainable
- 2005 Breastfeeding and Family Foods: LOVING & HEALTHY
- 2006 Code Watch - 25 Year of Protecting Breastfeeding
- 2007 Breastfeeding: The 1st Hour - Save ONE million babies!
ชั่วโมงทองของชีวิตให้ลูกกินนมแม่
- 2008 Mother Support: Going for the Gold Everyone Wins!
นมแม่ดีที่หนึ่งเลย ทุกที่ทุกคน สนับสนุนนมแม่ได้
- 2009 Breastfeeding: A Vital Emergency Response. Are you ready?
นมแม่พร้อมใช้ ช่วยลูกปลอดภัย ในภาวะฉุกเฉิน

2010	Breastfeeding - Just 10 Steps! The Baby-Friendly Way
เติมพลังรักสู่ลูกด้วยนมแม่....แค่ 10 ขั้น
2011	Talk to me! Breastfeeding - a 3D Experience
นมแม่ บอกต่อรอบทิศ ด้วยจิตอาสา
2012	Understanding the Past - Planning the Future

สำหรับสัปดาห์นมแม่โลกในปีนี้ นอกจากจะเป็นการเฉลิมฉลองวาระครบรอบ 20 ปีสัปดาห์นมแม่โลกแล้วยังมุ่งเน้นพิจารณากระบวนการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการตามกลยุทธ์ The Global Strategy for Infant and Young Child Feeding (GSIYCF) ของ WHO และ UNICEF ที่ครบรอบการดำเนินงาน 10 ปี เนื่องจากการดำเนินการตามกลยุทธ์ the Global Strategy ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะช่วยเพิ่มอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อย 6 เดือน อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goal: MDG) เพื่อลดอัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่าห้าปีลงสองในสาม

สำหรับสถานการณ์ระบาดของโรคมือเท้าปากในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ในประเทศไทยขณะนี้ จากการศึกษาวิจัยพบว่าหากทารกและเด็กเล็กได้รับน้ำนมแม่ ทารกและเด็กจะมีความเสี่ยงในการติดเชื้อน้อยลง เพราะนมแม่มาพร้อมกับภูมิคุ้มกันมีสารต่อต้านการติดเชื้อมากมาย เมื่อทารกและเด็กได้รับเชื้อโรคเข้ามาในระบบทางเดินอาหาร lysozyme ที่เป็นโปรตีนสำคัญที่พบในน้ำนมแม่และมีความเข้มข้นสูงกว่านมวัวนั้น จะเข้าสลายเชื้อโรค พร้อมกับป้องกันการติดเชื้อและต้านการอักเสบ (Lönnerdal, 2003; Newberg, 2005; Newberg, Ruiz-Palacios, & Morrow, 2005) ส่วน secretory immunoglobulin A (IgA) ในน้ำนมแม่ จะทำหน้าที่ป้องกันเชื้อไวรัสและแบคทีเรีย โดยการจับเชื้อโรคให้ติดกับเยื่อเมือกบนทางเดินอาหาร สลายสารพิษของเชื้อจุลินทรีย์ให้หมดฤทธิ์ และเพิ่มการขับเชื้อไวรัสให้ออกจากร่างกาย (Hosea Blewett et al., 2008; Le Huerou-Luron et al., 2010) สาร secretory IgA นั้นจะมีการสังเคราะห์และเก็บไว้ในเต้านมของมารดา โดยน้ำนมเหลือง (colostrums) จะมีปริมาณเข้มข้นที่สูงที่สุด (10 กรัม / ลิตร) สาร secretory IgA มีบทบาทในการเป็นภูมิคุ้มกันที่สำคัญในลำไส้ของทารกแรกเกิดและป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินอาหาร (Chirico, Marzollo, Cortinovis, Fonte, & Gasparoni, 2008; Thapa, 2005) นอกจากนี้ Oligosaccharide ในน้ำนมแม่จะช่วยเคลือบทางเดินอาหาร เพื่อแย่งจับเชื้อโรคหรือสารพิษ ทำให้เชื้อโรคไม่สามารถเกาะผิวเยื่อทางเดินอาหารและไม่สามารถก่อโรคได้ นมแม่มีปริมาณของ Oligosaccharide มากกว่านมวัวถึง 100 เท่า จึงมากพอในการเป็นเกราะปราการป้องกันผิวเยื่อทางเดินอาหาร (กุลกัญญา โชคไพบูลย์กิจ, 2546; Niers et al., 2007; Newberg, 2009; Newberg et al., 2005) อีกทั้งสาร Cytokines ในน้ำนมแม่ เช่น interferon และ interleukin-2 จะออกมาทำลายเชื้อไวรัสแบคทีเรียและและไวรัสได้อย่าง

ทันทั่วทั้งที่ และยังมีคุณสมบัติด้านการอักเสบ จึงไม่แนะนำให้ใช้น้ำล้างปากเด็กหลังกินนมแม่ (กุลกัญญา โชคไพบูลย์กิจ, 2546; Garofalo, 2010)

เป็นที่ทราบกันดีว่า สาร Lactoferrin ที่พบได้ในน้ำนมแม่นั้น เป็นองค์ประกอบสำคัญเกี่ยวกับการตอบสนองของระบบภูมิคุ้มกัน มีฤทธิ์ต้านเชื้อจุลินทรีย์และเชื้อโรคที่แข็งแกร่งหลากหลายชนิด ได้แก่ ไวรัส แบคทีเรีย เชื้อราและโปรโตซัว สาร lactoferrin สามารถทำลายเยื่อหุ้มเซลล์ของจุลินทรีย์ได้โดยตรง และยังเป็นปัจจัยในการเจริญเติบโตที่สำคัญสำหรับเม็ดเลือดขาวชนิด B และ T lymphocytes ที่ช่วยในการต่อสู้กับเชื้อโรค (Riordan, 2010) จากการศึกษาทางห้องปฏิบัติการของทีมนักวิจัยชาวไต้หวัน ภายหลังจากการระบาดของของโรคมือเท้าปากในประเทศไต้หวันในปี 1998 (Ho, et al. 1999) พบว่า สาร lactoferrin สามารถยับยั้งการติดเชื้อ Enterovirus 71 (EV71) ได้ในหลอดทดลอง ดังนั้น สาร lactoferrin ที่ส่งผ่านจากมารดาสู่ทารกทางน้ำนมแม่นั้น จึงน่าที่จะมีส่วนช่วยในการป้องกันทารกจากการติดเชื้อชั้นรุนแรงจากเชื้อ EV71 ได้ จากการทดลองดังกล่าว ทีมนักวิจัยได้สรุปว่า สาร lactoferrin มีประโยชน์ในการช่วยป้องกัน หรือรักษาโรคที่เกิดจากการติดเชื้อ EV71 (Lin, Chu, & Chiu, 2002) ต่อมาในปี 2009 ทีมนักวิจัยชาวไต้หวันได้ศึกษาทดลองในห้องปฏิบัติการ พบว่า สาร glycan (natural sialic acid - linked glycan) ในน้ำนมแม่นั้นสามารถปกป้องและยับยั้งการติดเชื้อ EV71 ในลำไส้ นอกจากนี้ทีมนักวิจัยได้สรุปว่า การที่ทารกได้รับน้ำนมแม่ซึ่งมีสาร lactoferrin และ glycan ตามธรรมชาตินั้นทำให้ร่างกายของเด็กและทารกสามารถรับมือกับการบุกรุกของเชื้อ EV71 ที่เข้าสู่ร่างกายได้ (Yang, Chuang, & Yang, 2009)

น้ำนมแม่อุดมไปด้วยสารที่ทำหน้าที่เป็นปราการด่านแรกในการต่อสู้กับเชื้อโรคนานาชนิดดังที่กล่าวมาแล้ว การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จึงเป็นกระบวนการตามธรรมชาติของมารดาในการปกป้องบุตรที่นมชนิดอื่นๆ ไม่สามารถทำได้ (Kim & Froh, 2012) สารเหล่านี้จะปกป้องเคลือบผิวเยื่อทางเดินอาหารลำไส้และทางเดินหายใจ ทำให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายของทารกไม่ได้ อีกทั้งยังมีฤทธิ์ฆ่าเชื้อ EV71 เชื้อไวรัสอื่นๆ และแบคทีเรียที่ก่อโรคทางเดินอาหารและทางเดินหายใจอีกหลายชนิด ถ้าทารกได้รับนมแม่อย่างเดียวยังน้อย 2 สัปดาห์ จะลดการติดเชื้อ EV71 ได้ครึ่งหนึ่งในช่วงอายุ 1 ขวบ ดังนั้น ยิ่งเด็กและทารกได้รับนมแม่มากและยาวนาน ประสิทธิภาพในการปกป้องการติดเชื้อจะเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ทารกได้รับนมแม่อย่างเดียวยังน้อย 6 เดือนโดยไม่กินนมผงเสริม เพราะสารอุดมประโยชน์ที่เต็มเปี่ยมอยู่ในน้ำนมแม่ต่างจากสารสกัดที่อยู่ในนมผง อีกทั้งยังมีปริมาณที่เข้มข้นมากกว่า

เอกสารอ้างอิง

1. Chirico, G., Marzollo, R., Cortinovis, S., Fonte, C., & Gasparoni, A. (2008). Antiinfective properties of human milk. *Journal of Nutrition*, 138, 1801S–1806S.
2. Garofalo, R. (2010). Cytokines in human milk. *Journal of Pediatrics*, 156(Suppl), S36–S40.
3. Ho, M., Chen, E.R., Hsu, K.H., et al. (1999). An epidemic of enterovirus 71 infection in Taiwan. *N Engl J Med*. 341, 929–35.
4. Hosea Blewett, H. J., Cicalo, M. C., Holland, C. D., & Field, C. J. (2008). The immunological components of human milk. *Advances in Food and Nutrition Research*, 54, 45–80.
5. Kim, J.H., & Froh, E.B. (2012). What Nurses Need To Know Regarding Nutritional and Immunobiological Properties of Human Milk. *JOGNN*, 30(5), 529-540.
6. Le Huerou-Luron, I., Blat, S., & Boudry, G. (2010). Breast- v. formulafeeding: Impacts on the digestive tract and immediate and longterm health effects. *Nutrition Research Reviews*, 23(1), 23–36.
7. Lin, T., Chu, C., & Chiu, C. (2002). Lactoferrin Inhibits Enterovirus 71 Infection of Human Embryonal
8. Rhabdomyosarcoma Cells In Vitro. *The Journal of Infectious Diseases*. 186, 1161–1164.
9. Lönnerdal, B. (2003). Nutritional and physiologic significance of human milk proteins. *American Journal of Clinical Nutrition*, 77(6), 1537S–1543S.
10. Newberg, D. S. (2005). Innate immunity and human milk. *Journal of Nutrition*, 135(5), 1308–1312.
11. Newberg, D. S. (2009). Neonatal protection by an innate immune system of human milk consisting of oligosaccharides and glycans. *Journal of Animal Science*, 87(Suppl 1), 26–34.
12. Newberg, D. S., Ruiz-Palacios, G. M., & Morrow, A. L. (2005). Human milk glycans protect infants against enteric pathogens. *Annual Review of Nutrition*, 25, 37–58.
13. Niers, L., Stasse-Wolthuis, M., Rombouts, F. M., & Rijkers, G. T. (2007). Nutritional support for the infant's immune system. *Nutrition Reviews*, 65(8), 347–360.
14. Thapa, B. R. (2005). Health factors in colostrum. *Indian Journal of Pediatrics*, 72 (7), 579–581.
15. Riordan, J. (2012). The biological specificity of breastmilk. In J. Riordan & K. Wambach (Eds.), *Breastfeeding and human lactation* (pp. 117-161). Penang: World Alliance for Breastfeeding Action.
16. Menon, L., Fazal, A., Amin, S., & Siew, S. (Eds.). (2003). *The breastfeeding movement: A sourcebook*. Penang: World Alliance for Breastfeeding Action.
17. Yang, B., Chuang, H., & Yang, K. D. (2009). Sialylated glycans as receptor and inhibitor of enterovirus 71 infection to DLD-1 intestinal cells. *Virology Journal*. 6, 141.
18. กุลกัญญา โชคไพบูลย์กิจ. (2546). นมแม่กับการป้องกันการติดเชื้อ. ใน สำหรับจิตตินันท์, วีระพงษ์ รัตธานนท์ และศิริภรณ์ สวัสดิ์วร (บรรณาธิการ). เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ความรู้ สู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กรุงเทพเวชสาร.
19. http://www.pidst.net/files_knowledge/pidst_20110831115954_filekhow.pdf
20. <http://www.thairath.co.th/content/edu/279734>
21. <http://worldbreastfeedingweek.org>